

et Fejlsyn, og det maa være Tilværelsens Maal at faa dette Fejlsyn rettet.

— Nu ere vi Mennesker jo saaledes stillede, at baade vi selv og alt, hvad vi se og høre og overhovedet sanse, opstaar og forgaar, voxer og svinder; hvordan lader nu det sig rime sammen med den store Hemmelighed? Kun paa den Maade, at vi erkjende os selv og den hele Sanseverden for at være — ikke rigtig til, ikke rigtig virkelige. Kun en lille Smule i den saakaldte Virkelighed hænger sammen med den store Sandhed; var det ikke saa, kunde denne jo end ikke anes af os.

— Platon bryder sig da ikke heller om denne Verden, hans Interesse gjælder en anden, over denne hævet Verden, som han kalder Idéverdenen. Hvad Platon mener med „Idé“, er ikke ganske let at anskueliggjøre, allerførst af den Grund, at Ideen skal være befriet for alle sanselige Kjendetegn, altsaa ingen Anskuelighed have. Kalder man Platons Ideer for „Tanker“, hvilket Ord vel nærmest udtrykker Modsætningen til det haandgribelige, betegnes ikke deres Ejendommelighed; thi denne bestaar netop i, at de have en selvstændig Tilværelse, medens Tanker jo ikke ere til i sig selv. Man vil derfor bedre kunne benævne dem Tankegienstande eller Tankevæsner. Menneskets Tanker ere da Indtryk fra den Verden, som disse Væsner tilsammen udgjøre, og som Platon, til Forskjel fra den sanselige Verden, kalder den virkelige Verden. Den sande Virkelighed er da den, der ikke sanses, men forstaas umiddelbart ved Tanken, — Idéverdenen.

Som man ser, er det højt oppe under Skyerne, at Platon svæver, saa højt, saa almindelige dødelige kunne miste Vejret ved at følge ham. Men han er ikke saa slem, som han lader. Han er ikke alene Idealist, han er ogsaa en fornuftig Mand. Han véd, at, naar han taler saa højt oppe fra, saa kunne Menneskene slet ikke høre ham, og det er dog dem, han henvender sig til for at gjøre dem kloge paa det, han selv mener at være klog paa. Han maa ned paa Jorden for at kunne pege op mod Himlen, maa bort fra Ideernes Straalehav for at bringe Glansen fra det høje ned til den formørkede Sanseverden og for nedefra at paavise Straalernes Vej tilbage til Ophavet.

Kort og godt, Platon forstaar meget vel, at, vil man gjøre Menneskene en Sandhed indlysende, maa denne Sandhed meddeles dem i en Form, hvorunder den er tilgængelig for dem.